

Борисова Л.Є.

аспірант,

Одеська національна академія зв'язку імені О.С. Попова

ВИЗНАЧЕННЯ СТАДІЇ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Аналіз вітчизняного ринку послуг зв'язку та інформатизації та подальший аналіз регіональних ринків свідчить про їх загальний розвиток. Найактивнішого розвинення здобувають послуги Інтернет і цифрового та IP-телебачення, у той час як послуги мобільного зв'язку незначно скорочуються за обсягами абонентської бази, зберігаючи лідируючі позиції за обсягом. При цьому було виявлено у попередніх дослідженнях [2, с. 145-159], що саме Одеська область займає лідируюче становище в країні за показником розвинення фіксованої телефонії та доступом до Інтернет.

Саме тому подальший аналіз розвитку окремих телекомунікаційних підприємств м. Одеси та Одеської області з використанням їх досвіду функціонування на ринку та власні дослідження дозволять на засадах комплексного підходу запропонувати методичні положення з приведення організаційної структури у відповідність з стадією розвитку життєвого циклу (ЖЦ) малих та середніх телекомунікаційних підприємств (МСТП). Оскільки концепція розвитку реалізується в системі цілей підприємства, приведення організаційної структури у відповідність з цілями управління повинно носити не спонтанний, а постійний характер, саме тому ми використовуємо послідовний підхід в дослідженнях: етап попереднього аналізу діяльності підприємства, етап визначення стадії ЖЦ підприємства, етап аналізу отриманих результатів та побудова організаційної структури управління МСТП з урахуванням визначеної стадії ЖЦ.

Зупинимося на визначенні стадії ЖЦ для конкретних підприємств. Аналіз визначення стадії ЖЦ базується на запропонованій автором методиці [2, с. 145-159], що включає 8 блоків дослідження. Виконання цих блоків послідовно, а саме з 1 по 7 блоки, надають можливість визначити стадію ЖЦ діючого МСТП. Цей аналіз полягає у наступному:

Блок 1. ТОВ «ЛЄКОЛ», ТОВ «Альфа Інет» та ТОВ «Альфа ТВ» є комерційними малими підприємствами, що здійснюють свою діяльність на ринку телекомунікаційних послуг в м. Одеса та Одеській області. Їх діяльність пов'язана з наданням телекомунікаційних послуг для фізичних та юридичних осіб. На цих підприємствах було проведено опитування серед керівників та головних бухгалтерів, так як саме вони володіють сповна усією економічною та фінансовою інформацією, та приймають безпосередню участь в прийнятті управлінських рішень.

Блок 2 та 3. Після вибору респондентів згідно етапу 2 у [2, с. 148] й отримання результатів опиту у вигляді заповнених анкет, ми переходимо до наступного етапу обробки даних задля їх подальшої візуалізації результатів обробки на відповідній діаграмі. Результати обробки представлені на рис. 1. Їх подальша візуалізація надає можливість за виглядом надалі побудованої діаграми ідентифікувати ЖЦ підприємств, що аналізуються.

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Питання Блоку 1	Діапазон (балл)	Питання Блоку 2	Діапазон (балл)	Питання Блоку 3	Діапазон (балл)	Питання Блоку 4	Діапазон (балл)
ТОВ "ЛЕСКОЛ"								
2	1.3., 1.8., 1.9	3,67 (2)	2.10., 2.12., 2.14	2,67 (2, 3)	3.17., 3.18	3 (2, 3)	4.25, 4.26 4.30	4(2)
3	1.1., 1.2.	3,5 (1,2)	2.11., 2.13.	3 (2, 3)	3.19., 3.20., 3.22	3,67 (3)	4.27, 4.28 4.29	1,33 (1, 3)
4	1.4., 1.5., 1.6., 1.7	3,75(1,2)	2.15., 2.16.	3,5(2, 3)	3.21., 3.24	4(3)	-	-
ТОВ "Альфа Інет"								
5	1.3., 1.8., 1.9	3,67 (2)	2.10., 2.12., 2.14	2,67 (2,3)	3.17., 3.18	3,5 (2, 3)	4.25, 4.26 4.30	3,33 (2)
6	1.1., 1.2.	3(3)	2.11., 2.13.	3(2,3)	3.19., 3.20., 3.22	3,67 (3)	4.27, 4.28 4.29	1,67(1, 3)
7	1.4., 1.5., 1.6., 1.7	2,75 (2, 3)	2.15., 2.16.	3 (2)	3.21., 3.24.	4 (3)	-	-
ТОВ "Альфа ТВ"								
8	1.3., 1.8., 1.9	4,33 (2, 4)	2.10., 2.12., 2.14	2,33 (4)	3.17., 3.18	3,5 (4)	4.25, 4.26 4.30	3,33 (3)
9	1.1., 1.2.	2,5 (1, 4)	2.11., 2.13.	3,5 (3)	3.19., 3.20., 3.22	3,67 (3)	4.27, 4.28 4.29	1,67 (3, 4)
10	1.4., 1.5., 1.6., 1.7	2,5 (3)	2.15., 2.16.	3,5 (3)	3.21., 3.24.	4(4)	-	-

Рис. 1. Результати анкетування для визначення діапазону по блокам для ТОВ «ЛЕСКОЛ», ТОВ «Альфа Інет», ТОВ «Альфа ТВ

Джерело: Данні анкетування підприємств ТОВ «ЛЕСКОЛ», ТОВ «Альфа Інет» та ТОВ «Альфа ТВ» та власні розрахунки автора

Блок 4 та 5. Формування відповідної діаграми [2, с. 104], на яку будуть наноситися отримані в результаті анкетування оцінки. Коли усі оцінки отримані, у нашому випадку сформовані у вигляді див.рис. 1 та необхідним для діаграми способом оброблені, як це зазначено у [2, с. 95-104], ми можемо в залежності від групи питань нанести у вигляді балів на шкали ординат та абсцис необхідні числові значення та поєднавши їх отримаємо вигляд одної з чотирьох частин діаграми. Повторюючи вищевказані дії тричі для останніх 3 областей ми отримаємо загальну картину діаграми для кожного з підприємств ТОВ «ЛЕСКОЛ», ТОВ «Альфа Інет», ТОВ «Альфа ТВ» відповідно діаграми 1, 2 та 3 ефективності та ЖЦ підприємства, що зображені на рис. 2.

Блок 6 та 7. Виходячи з вигляду діаграми 1, на рис. 2 та результатів, що обчислені за даними анкетування ТОВ «ЛЕСКОЛ» знаходиться на границі 2 та 3 стадії ЖЦ за більшістю результатів (у дужках біля діапазону балів, стовпчики 2, 4, 6, вказано стадію ЖЦ, див. рис. 1). Підприємство вже функціонує на ринку більше 12 років та має налагоджену організаційну структуру управління з урахуванням зовнішніх чинників мінливості, організовану систему внутрішніх комунікацій та обміну інформацією, сфокусовано на професійному розвитку своїх кадрів, тощо. Усі ці риси притаманні розвинутому підприємству і відповідають рисам, що окреслюють розвиток на 2 та 3 стадії. Але, все ще існують певні проблеми в подальшому розвитку, які пов'язані з фінансовою нестабільністю й на рівні системи управління викликані невірно прийнятими рішеннями у питаннях залучення додаткових коштів на подальший розвиток. Це є результатом невірно організованої праці щодо прийняття рішень та механізмів їх реалізації, що вказує на необхідність певної організації управління на ТОВ «ЛЕСКОЛ», коли правильно встановлюються стосунки між елементами структури управління (працівники, центри відповідальності та керівниками 1 та

2 рівнів апарату управління) підтримуються завдяки горизонтальним та вертикальним зв'язкам.

Аналізуючи вигляд діаграми 2 ТОВ «Альфа Інет» та 3 ТОВ «Альфа ТВ», на рис. 2, на основі результатів анкетування можна зробити висновок, що ТОВ «Альфа Інет» знаходиться на стадії переходу з 2 стадії до 3 стадії ЖЦ, з певними рисами 4 стадії ЖЦ та ТОВ «Альфа ТВ» знаходиться на перехідній стадії з третьої стадії ЖЦ до четвертої стадії ЖЦ.

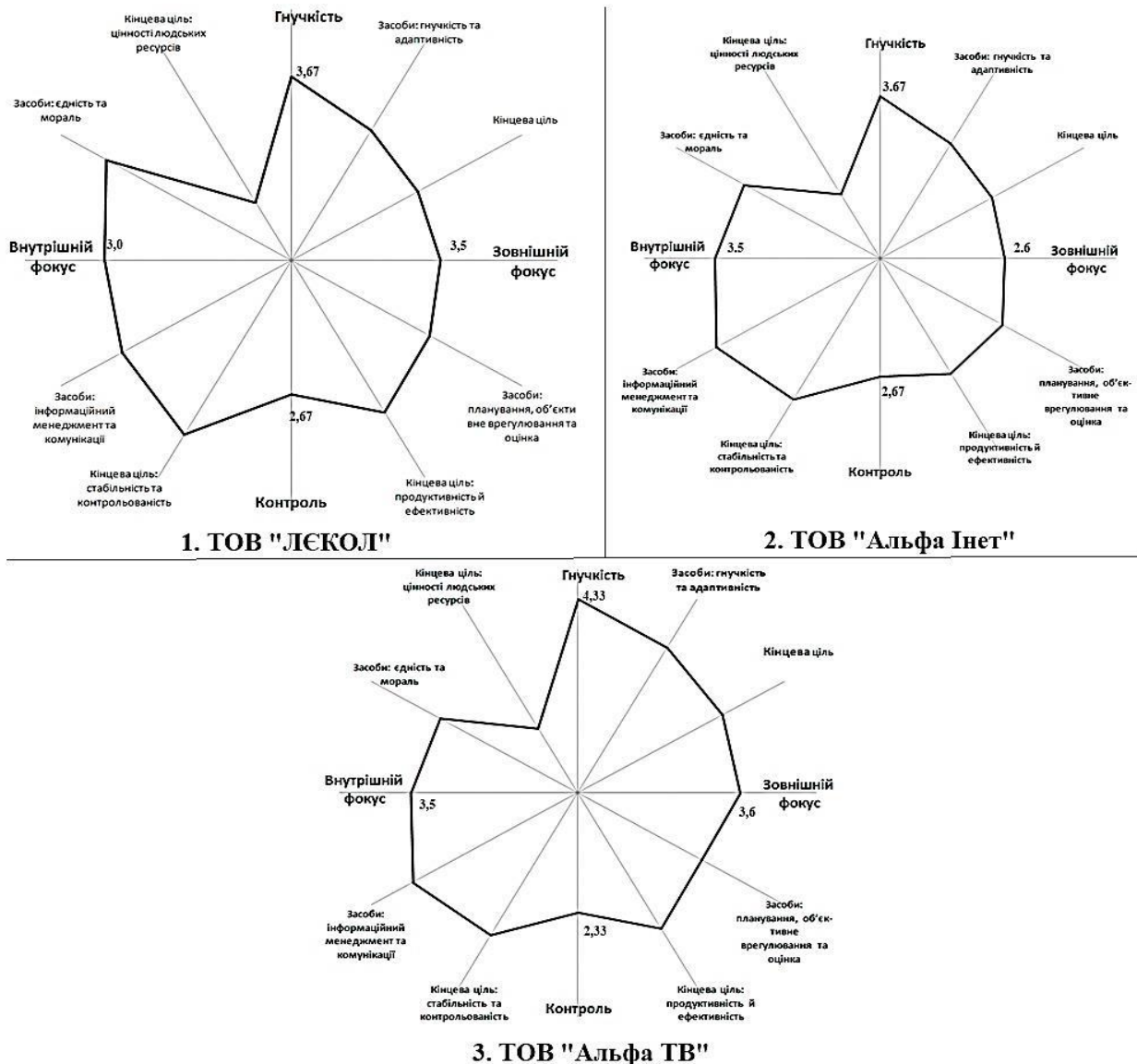

Рис. 2. Діаграми ефективності та ЖЦ підприємств ТОВ «ЛЕКОЛ», ТОВ «Альфа Інет», ТОВ «Альфа ТВ»

Джерело: Сформовано на основі даних анкетування підприємств ТОВ «ЛЕКОЛ» та власні розрахунки автора

Так, ТОВ «Альфа Інет» працює на ринку більше 15 років, а ТОВ «Альфа ТВ» – більше 19 років, мають відносно стабільне фінансове положення окрім показників фінансової платоспроможності. Нажаль надалі, такий фінансовий стан обох підприємств може призвести до банкрутства, тому потребує певних дій з боку керівництва підприємства. Перш за все, на обох підприємствах не велику увагу приділяють людським ресурсам. В процесі дослідження та опитування виявлено велике навантаження на

менеджмент та працівників, так як підприємства працюють з дуже малим штатом працівників. Як було з'ясовано в ході дослідження ТОВ «Альфа Інет» та ТОВ «Альфа ТВ», з одного боку – економить на фонді заробітної плати, з другого боку – завдяки поліпшенню технічних та технологічних можливостей та переводу більшості технологічних процесів на використання програмного забезпечення замість людини, це скоротило штат спеціалістів інженерно-технічного відділу, відділу запобігання загроз, які були і так об'єднанні на підприємствах. Так ряд показників діаграми є граничними з 4 стадією, що свідчить про можливе припинення діяльності на підприємствах, задля запобігання цього необхідним є втілення новітніх технологій, тому що раціональне скорочення на таких невеликих підприємствах, може призвести до припинення існування взагалі. Втілення новітніх технологій потребує розробки чіткого розуміння та планування яку саме технологію обрати і як реалізувати цей план. Такий підхід потребує незначного розширення штату спеціалістів, з урахуванням обраної технології, що призведе до незначної перебудови та вдосконалення існуючої організаційної структури ТОВ «Альфа Інет» та ТОВ «Альфа ТВ». І, у випадку цих двох МСП, необхідність пошуків можливостей залучення інвестицій на нові технології замість позикових коштів, які тільки погіршать фінансовий стан, й загальний соціально-економічний стан підприємства.

Список використаних джерел:

1. Адизес І. К. Управление жизненным циклом корпораций / И. К. Адизес; пер. с англ. В. Кузина. – М.: Манн, Иванов и Фербер, 2014. – 512 с.: ил.
2. Борисова Л. Є. Методичний підхід до визначення стадії життєвого циклу телекомунікаційного підприємства/ Економічний простір. – 2016. – № 111. – С. 147-159.
3. Економічна статистика. Економічна діяльність. Інформаційне суспільство [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://ukrstat.gov.ua/>.
4. Daft R. L. Organization Theory and Design / R. L. Daft. – Mason.: South-Western Cengage Learning. 2010. – 649 p.
5. Nordström C. The Organizational Life Cycle Stages and Effectiveness: A Study of Swedish Gazelle Companies / C. Nordström G. E. Choi, C. Llorach – Jönköping: JIBS. – 2012. – 53 p.
6. Quinn R. E. Organizational Life Cycles and Shifting Criteria of Effectiveness: Some Preliminary Evidence / R. E. Quinn, K. Cameron// Management Science. – Vol. 29, No. 1. – 1983. – P. 33-51.